

LUND
UNIVERSITY

Saga Cornelius
Kandidatuppsats (SVEK11)

Det var jo bare litt *hooking*!

En undersökning av skillnaderna mellan den danska och svenska textningen av icke-etablerade engelska importörer i *Skam*

Saga Cornelius

Svenska: språklig inriktning

Kurs: SVEK11 VT2017

Handledare: Lars-Olof Delsing

Språk- och litteraturcentrum

Lunds universitet

Innehållsförteckning

1. Inledning	<u>4</u>
1.1 Syfte och frågeställningar	<u>5</u>
1.2 Uppsatsen disposition	<u>5</u>
2. Tidigare forskning	<u>5</u>
2.1 Skandinaviska språk	<u>6</u>
2.2 Engelska importord i skandinaviska språk	<u>7</u>
2.3 Engelska importord i ungdomsspråk	<u>8</u>
3. Material och metod	<u>9</u>
3.1 Material	<u>9</u>
3.1.1 Orden	<u>9</u>
3.1.2 Översättarna	<u>10</u>
3.2 Metod	<u>11</u>
3.2.1 Urvalsprinciper	<u>11</u>
3.2.2 Undersökningens genomförande	<u>12</u>
4. Resultat	<u>14</u>
4.1 Substantiv	<u>15</u>
4.2 Adjektiv	<u>17</u>
4.3 Verb	<u>18</u>
4.4 Interjektioner	<u>19</u>
4.5 Flerordiga uttryck	<u>20</u>
5. Diskussion	<u>21</u>
5.1 Förhållandet mellan textningen av importord och hur lika de båda språken är norska i övrigt	<u>21</u>
5.2 Förhållandet mellan textningen av importord och språkens förhållanden till engelska importord i stort	<u>22</u>
5.3 Skillnader i textningen av importord åt beroende på vilken typ av ord importordet är	<u>23</u>
5.4 Slutsatser	<u>26</u>
6. Sammanfattning	<u>29</u>

Referenslista

Bilaga 1: Lista över medräknade engelska importord, deras frekvens samt eventuella

etablering i *Svenska Akademiens Ordlista* och *Den Danske Ordbog*

Bilaga 2: Samtliga belägg på icke-etablerade importord i materialet

1 Inledning

År 2015 utkom det första avsnittet av den norska tv-serien *Skam*, som är en dramaserie där man får följa ett antal ungdomar på en norsk gymnasieskola. Serien har blivit mycket populär även utanför Norge, kanske framförallt i Skandinavien, och försetts med undertexter på både danska och svenska. I den här uppsatsen undersöker jag hur den danska och svenska textningen av *Skam* skiljer sig åt när det kommer till icke-etablerade engelska importord.¹

Skam har hyllats för att vara en träffsäker beskrivning av hur det är att vara ung idag – och även för sin förmåga att skapa samhörighet bland nordiska ungdomar, socialt såväl som språkligt. Språket i serien har fått mycket uppmärksamhet, och serien har bland annat tilldelats Nordens språkpris 2016, ett pris som årligen delas ut av Föreningen Norden till ”en person, institution, myndighet, organisation, bedrift eller eldsjäl som på ett innovativt och bra sätt bidrar till att styrka den nordiska språkförståelsen”. ”Få har klart å gjøre nabospråk så morsomt, relevant og sejt blant unge nordboere som årets prisvinner”, uttryckte juryn i sitt utlåtande (Föreningen Norden, 2016).

Skam producerades och sändes ursprungligen av den norska public service-kanalen Norsk rikskringkasting (NRK), men har även visats av de svenska och danska motsvarigheterna Sveriges Television (SVT) och Danmarks radio (DR). På dessa kanaler har serien försetts med undertexter på målspråket – och just där blir det roliga, relevanta och coola språkbruket som serien utmärker sig med intressant att titta extra på. Seriens manus präglas av ungdomligt talspråk, sms- och chattkonversationer, slanguttryck, diskurspartiklar, svordomar och importord. Dessa ord är ofta svåra att översätta, även om det bara är till ett grannspråk, eftersom en direkt textning av ordet (om en sådan finns) ibland inte alls har samma stilistiska värde.

I den här uppsatsen fokuserar jag på textningen av engelska importord. De flesta importord från engelska är förmodligen gångbara i alla skandinaviska språk, med tanke på hur hög den engelska språkförståelsen är, men det är inte säkert att de används lika frekvent eller på samma sätt i alla språk. Därför blir det intressant att undersöka textningen av dessa ord, som förmodligen är helt förståeliga, men kanske upplevs som främmande eller konstiga ändå.

---

¹ Jag är själv tvåspråkig med danska och svenska som förstaspråk.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att ta reda på hur den danska och svenska textningen av den norska tv-serien *Skam* skiljer sig åt när det kommer till textning av icke-etablerade engelska importord. För att besvara den övergripande frågeställningen använder jag mig av följande tre underliggande frågeställningar:

- Överensstämmer textningen av importord med hur lika de båda språken är norska i övrigt?
- Överensstämmer textningen av importord med språkens förhållande till engelska importord i stort?
- Hur skiljer sig textningen av importord åt beroende på vilken typ av ord importordet är?

För att kunna besvara de två första frågeställningarna presenterar jag i kapitel 2.1 tidigare undersökningar om hur lika de svenska., danska och norska ordförråden är varandra, och i kapitel 2.2 tidigare genomförda attitydmätningar om attityder till engelska importord.

1.2 Uppsatsens disposition

I kapitel två ges en bakgrund till min undersökning genom att jag presenterar tidigare forskning om skandinaviska språk och dess likheter och olikheter, hur de båda språken danska och svenska förhåller sig till importord, samt importordens funktion och status i ungdomsspråk. I kapitel tre presenterar jag mitt material, min urvalsprocess och hur jag har genomfört min undersökning. Kapitel fyra är en presentation av min studies resultat, där resultaten presenteras i sin helhet samt uppdelat i ordgrupper. Kapitel fem är en analyserande diskussion om vilka slutsatser man kan dra av mina undersökningsresultat, med syfte att besvara de frågor som listas i min frågeställning samt uppsatsen övergripande frågeställning. Slutligen sammanfattar jag min undersökning i kapitel 6.

2 Tidigare forskning

Nedan presenteras den tidigare forskning som är av relevans för uppsatsens syfte, uppdelat i de tre avsnitten skandinaviska språk, engelska importord i skandinaviska språk och engelska importord i ungdomsspråk.

2.1 Skandinaviska språk

De fem nordiska språken är danska, svenska, norska, färöiska och isländska. Danska, svenska och norska benämns även med termen skandinaviska språk, eftersom de är mycket lika sett till ordförråd, ljudsystem, böjning och grammatik, medan färöiska och isländska skiljer sig från de andra med mer omfattande böjningssystem samt lägre andel importord (Delsing & Lundin Åkesson, 2005:3).

Barðdal m.fl. (1997:126) undersöker likheter och olikheter i ordförrådet hos de skandinaviska skriftspråken. Norska delas upp i bokmål och nynorska, och även isländska inkluderas i undersökningen. För att kategorisera likheten mellan ordstammarna i skriftspråk (de bortser från böjning, och även från grafiska faktorer som danska och norska *æ* och *ø* och svenska *ä* och *ö*) använder de sig av en tregradig skala. Ord som är helt lika varandra till innehåll och stavning, till exempel *sol* eller *gul* på svenska/danska/norskt bokmål bedöms vara identiska och placeras i kategorin likhet. Ord som har samma innehåll men avviker på systematiskt vis när det kommer till form, till exempel danska *lys* och svenska *ljus*, placeras i kategorin partiell likhet. Slutligen placeras ord vars enda anknytning till varandra är innehållet, till exempel danska *komfur* och svenska *spis*, i kategorin olikhet

Undersökningen (Barðdal m.fl. 1997:128) utgår från ett material på 20 texter á 100 ord, fyra på vart och ett av de olika språken. Man har för varje språk undersökt hur stor del av orden som i vart och ett av de andra språken var lika, partiellt lika eller olika. I undersökningen framgick en tydlig likhet mellan danska och norska – framförallt i jämförelsen mellan danska och bokmål, men även danska och nynorska. I jämförelsen svenska-norska (både bokmål och nynorska inräknat) ser man att antalet helt lika ord är lägre än vid jämförelsen danska-norska. Antalet helt olika ord är högre i jämförelsen svenska-norska än danska-norska. Slutsatsen blir att norskan ligger något närmre danskan än den ligger svenskan sett till ordförrådet. Man ser också en högre andel helt och partiellt lika ord i jämförelsen svenska-norska än svenska-danska. Norska kan alltså sägas inta en mellanställning mellan danska och svenska (Barðdal m.fl. 1997:129).

Även Delsing och Lundin Åkesson (2005:3-5) diskuterar likheter och skillnader mellan de skandinaviska språken, och lyfter fram hur danska och norska kommer varandra väldigt nära sett till ordförrådet. Detta förklarar de med att danskan i praktiken var det skrivna språket i Norge under flera hundra år. Norskans mellanställning mellan danska och svenska, sett till ordförrådet, poängteras även här. Däremot är det svenskan och norskan som delar flest drag

sett till uttalssystemet, med bland annat (huvudsakligen) främre *r* och liknande utveckling i förmjukning av konsonanter. Norsk-dansk kommunikation underlättas således av det delade ordförrådet, medan norsk-svensk får hjälp av det delade uttalssystemet. Dansk-svensk kommunikation försvåras å sin sida av att både ordförrådet och ljudsystemet ligger längre ifrån varandra. När det kommer till ordböjning och syntax kan man inte dra lika tydliga gränser för likheter och skillnader mellan språken, men även där intar norskan ofta en mellanställning.

2.2 Engelska importord i skandinaviska språk

Enligt Barðdal m.fl har det funnits ambitioner om att ”hålla språket rent” i Norden ända sedan standardspråken växte fram (1997:105). Denna puristiska tendens har framförallt funnits i danskan, och tog sin början under 1500- och 1600-talet då det fanns en stor motvilja mot germanismer, inlån från tyskan. Under 1700-talet fanns det i Sverige en tendens att vilja använda sig av ett korrekt och allmängiltigt standardspråk och hålla sig från allt som kunde uppfattas som talspråkligt eller dialektalt. Däremot fanns det vid tillfället ingen uttalad språkpurism. Barðdal m.fl. (1997:133) poängterar att puristernas häftiga motstånd i Danmark kan ha påverkat antalet importord i danska språket idag, så till vida att antalet kanske hade varit större annars, men lyfter samtidigt fram att förnyelsen av ordförrådet genom spridning av information, och därmed också de ord som följer med begreppen, är en ostoppar process.

År 2000 initierades projektet *Moderne importord i språka i Norden* av Nordiska språkrådet. Termen importord används konsekvent i projektet, och är en samlingsterm för alla typer av inlånade ord som annars ofta benämns som till exempel ”importord” eller ”främmande ord”. Med moderna importord avses ord som inträtt i de nordiska språken under efterkrigstiden eller senare, och projektet studerar de moderna importorden utifrån de fem aspekterna omfång, anpassning till de nationella språken, de nationella ersättningsordens frekvens, officiell normering och attityderna till dem (Nyström Höög 2005:12).

Importordsprojektet har bedrivits i de sju språkområdena Sverige, Danmark, Norge, svensktalande Finland, finsktalande Finland, Island och Färöarna (Nyström Höög 2005:13). Som en del av projektet genomfördes i samtliga projektländer en omfattande undersökning för att kartlägga bland annat attityder till engelska. I den svenska undersökningen, som presenteras av Catharina Nyström Höög (2005:39) i verket *Teamwork? Man kan väl lika gärna samarbeta* tillfrågades 1094 personer. De fick ange i vilken utsträckning de höll med om påståendet ”man använder alltför många engelska ord i svenskan idag”. Detta påstående

instämde 54 % av de tillfrågade med. Andelen var alltså övervägande. 32 procent var helt eller ganska oeniga med påståendet. Resterande tillfrågade hade antingen valt alternativt ”varken enig eller oenig” eller ”vet inte”. (Nyström Höög 2005:74).

Den danska attitydmätningen företogs genom intervjuer av totalt 47 personer, och presenteras av Jacob Thøgersen i verket *Det er da meget godt som det er... er det ikke?*. I en tabell redovisas i vilken utsträckning de tillfrågade höll med om påståendet ”der bruges alt for mange engelske ord i dag”, ett påstående som 21 personer, alltså 45 %, var helt eller övervägande eniga med. 22 personer, alltså 47 %, var däremot helt eller övervägande oeniga med påståendet. Resterande tillfrågade hade antingen valt alternativt ”varken enig eller oenig” eller ”vet inte” (Thøgersen 2007:43).

Resultaten av den danska och svenska attitydmätningen som del av importordsprojektet tyder på att de danska informanterna är något mer positivt inställda till mängden importord som används än de svenska. Det ska dock sägas att dessa undersökningar genomfördes på så olika vis – en enkätundersökning med ett tusental svarande svenskar jämfört med personliga intervjuer med 47 tillfrågade danskar – att detta kan ha påverkat resultatet.

2.3 Engelska importord i ungdomsspråk

Det är svårt att hitta en entydig definition av ungdomsspråk. Kotsinas (1998:19) beskriver hur ungdomsspråk är ett sätt att med hjälp av språket visa upp en gruppidentitet med hjälp av till exempel uttalsdrag, grammatiska drag eller speciella ord. Ungdomar är långt ifrån de enda som använder dessa språkliga faktorer till att framhäva – eller dölja – grupptillhörighet. Två andra exempel på detta fenomen är kön och social status. En framträdande del av den ungdomliga språkkulturen är slang – vilket Kotsinas (2003:7) beskriver som ”ord som inte alltid accepteras i skrift och som heller inte ingår i vad vi anser vara vårt språk”.

Kotsinas (2003:246) tar upp hur importord i svenskan som kommer från framförallt engelskan ofta utgör en del av det hon kallar för slang, men att detta varken är nytt eller unikt; engelska importord har funnits i språket länge, och de finns i andra delar av språket än slangen också. I kultur som riktar sig till ungdomar, till exempel i tidningar, används en hög andel engelska uttryck, vilket Kotsinas (2003:250) förklarar med att de engelska orden ”för med sig en fläkt av stora världen”. Engelska ord beskrivs som något man aktivt och av stilmässiga orsaker använder sig av i dessa medier. Kotsinas poängterar att dessa ord ofta uppfattas som slangord när de används i en svenskspråkig kontext, oavsett om de är slangord på engelska eller inte. Kotsinas beskriver hur de engelska orden i ungdomsspråk ofta är mer eller mindre anpassade

efter svenskan, till exempel när det kommer till stavning eller böjning, och att detta kan ses som ett tecken på att orden inte används för att fylla i en ”lucka” där ett svenskt ord saknas. Istället används de medvetet för att förmedla en ton av något nytt, ungt och modernt (2003:257). Att med hjälp av användande av importord från modespråk försöka framställa sig som en modern människa som följer sin tid är i sig själv en mycket gammal tendens, som kan spåras flera hundra år tillbaka i tiden (2003:273).

Svenska är inte det enda språket som färgats av importord från engelska. Kotsinas (2003:268) beskriver hur ungdomars användning av slanguttryck har undersökts i de nordiska länderna Sverige, Danmark, Norge och Finland – och att engelskans roll var ungefär den samma i alla språken. Det är i stort sett samma engelska ord som var vanliga, samma typ av anpassningar till det egna språket görs och tendensen att göra sammansättningar som kombinerar inhemska ord och engelska lån förekommer hos alla fyra. Kotsinas drar av detta slutsatsen att påverkan från engelskan tycks komma ungefär samtidigt till de fyra länderna, och att den kommer via ungefär samma kanaler.

3 Material och metod

I detta avsnitt presenteras processen kring mitt urval av ord, mitt insamlade material och metoderna jag använt mig av för att undersöka hur textningen av icke-etablerade engelska importord i *Skam* överensstämmer med hur lika de båda språken danska och svenska är norska i övrigt, hur de båda språksamfunden förhåller sig till engelska importord i stort samt hur textningen av importord skiljer sig åt beroende på vilken typ av ord importordet är.

3.1 Material

Allt mitt material har hämtats ur säsong ett av den norska tv-serien *Skam*. I serien följer man ett antal ungdomar i deras vardag på en gymnasieskola i Oslo. Klipp ur serien publiceras på NRK:s hemsida dagligen, och dessa sätts på veckobasis ihop till hela avsnitt. Seriens målgrupp har varit ungdomar i gymnasieåldern, men den har setts av många som är både äldre och yngre. Säsongen består av 11 avsnitt som är mellan 14 och 35 minuter långa – totalt ett material på 3 timmar och 48 minuter. Materialet finns tillgängligt på norska NRK TV, danska DR TV och svenska SVT Play.

3.1.1 Orden

Mitt material utgörs av utvalda fraser som hämtats ur första säsongen av *Skam* och som innehåller icke-etablerade engelska importord. Mina urvalsprinciper (som finns presenterade

nedan i kapitel 3.2.1) har lett till ett material på 41 olika ord som totalt förekommer 144 gånger. Vissa ord förekommer betydligt fler gånger än andra – ett exempel på detta är olika varianter av ordet *hook*, som förekommer både som substantiv och verb och totalt är med 47 gånger. Detta innebär att det ordet i sig själv utgör nästan en tredjedel av det analyserade materialet. Till de 144 orden tillkommer 7 flerordiga uttryck eller fraser på engelska som jag också analyserar, vilket innebär att jag totalt analyserar 151 förekomster av icke-etablerad engelska.

Samtliga ord som enligt mina urvalsprinciper bedömts vara icke-etablerade finns sammanställda i bilaga 1, där de är indelade enligt ordgrupperna substantiv, adjektiv, verb och interjektioner. I bilaga 1 är det markerat hur många gånger varje ord förekommer, samt i vilka olika former det förekommer. Det bör noteras att några ord finns med under flera ordgrupper, till exempel *shit* som både interjektion och adjektiv eller *slut* som förekommer både som substantiv och som adjektiv (då böjt till *slutty*). Samtliga belägg på icke-etablerade engelska importord finns listade i bilaga 2.

3.1.2 Översättarna

Bakom alla översättningar finns alltid en person som har översatt, och det är inte orimligt att föreställa sig att vissa drag hos översättaren kommer att påverka hur själva översättningen blir. Därför har det varit i mitt intresse att ta reda på vilka individerna bakom den svenska respektive den danska textningen av *Skam* är.

Den svenska textningen av *Skam* har gjorts av Helena Lindén för BTI Studios. Lindén är 39 år gammal, talar varken danska eller norska och har sedan tio år tillbaka arbetat med att texta serier och film. Hon är utbildad översättare för engelska-svenska med svenska som huvudämne, och utöver engelska översätter hon ofta från norska eller danska. I översättningen av *Skam* har hon utgått från talet i serien samt ett transskript över NRKs undertexter (personlig kommunikation 2017).

Den danska textningen av *Skam* har gjorts av Eskil Hein för Dansk Video Tekst. Hein är 37 år gammal, talar varken svenska eller norska och har arbetat med att texta serier och film i tolv år. Han har en examen i engelska, men ingen översättarexamen. Utöver engelska översätter han ofta från norska och svenska. I översättningen av *Skam* har han utgått från talet i serien samt NRKs undertexter (Danmarks Radio 2016a).

De båda översättarna ligger mycket nära varandra i ålder, relation till de övriga skandinaviska språken, vilka deras vanligaste arbetsuppgifter är samt hur de gått till väga med översättningen av *Skam*. Därför utgår jag från att dessa faktorer inte har bidragit till skillnader mellan de båda textningarna. De har också båda akademisk bakgrund inom engelska, med den skillnaden att Lindén är utbildad översättare. Denna skillnad kan eventuellt ha varit en bidragande faktor till skillnader mellan textningarna.

Det bör poängteras att Danmarks Radio inför den danska premiären av *Skam* genomförde en undersökning, där de lät tittarna komma med förslag på hur de fyra centrala uttrycken *kødder du*, *drittsekk*, *føkkboy* och *hooke med* skulle översättas. Av dessa fyra är det endast *hooke med* som förekommer i min undersökning, då *kødder du* och *drittsekk* är etablerade i *Bokmålsordboka* och *føkkboy* inte förekommer förrän i senare säsonger av serien. Den översättning som flest föreslog till *hooke med* var *være sammen med*, och översättaren kan alltså inte sägas ha haft helt fria händer vid översättningen av just detta ord. Detta blir relevant att poängtera med tanke på det stora antalet förekomster av just det uttrycket (Danmarks Radio 2016b).

3.2 Metod

Nedan presenteras de metoder jag har använt mig av dels i urvalet av mina ord, och dels i undersökningens genomförande.

3.2.1 Urvalsprinciper

Jag använder mig av *Bokmålsordboka* (2005) för att avgöra vilka engelska ord jag ska räkna som icke-etablerade. *Bokmålsordboka* är en ordlista över det norska bokmålet, som ges ut av Seksjon for liksikografi og målføregranskning på Institutt for lingvistiske og nordiske studier vid Universitetet i Oslo i samarbete med Språkrådet i Norge. Ordboken uppdaterades senast 2005 och finns sedan 2016 på nätet.

De engelska ord som förekommer i serien och som inte återfinns i *Bokmålsordboka* räknar jag som icke-etablerade. Några av orden som jag räknar som icke-etablerade finns dock med i *Bokmålsordboka*, men inte i den betydelse som avses i serien. Ett exempel på detta är ordet *hook*. *Hook* finns med i *Bokmålsordboka* som en boxningsterm som beskriver en typ av slag, men inte *hooka* som ett ord för 'hängla' eller liknande. Därför har jag gjort bedömningen att den användningen av ordstammen *hook* är icke-etablerad. Ett annat exempel på detta är ordet *shit*, som finns med i *Bokmålsordboka* som ett slangord för 'hasch'. Därför har jag uteslutit en

förekomst av ordet *shit* där det användes i denna etablerade betydelse ur mitt material – men inte de tillfällen när ordet används i andra, icke-etablerade betydelse, till exempel som ett svärord. Ordet *bro* (i betydelsen killkompis), som är ett icke-etablerat importord, är homonymt med ordet *bro* (i betydelsen byggnadsverk), men naturligtvis behandlar jag även ordet *bro* (i betydelsen kollkompis) som ett icke-etablerat engelskt importord. Samtliga ord som enligt dessa urvalsprinciper bedömts vara icke-etablerade sammanställs i bilaga 1.

För att ta reda på om ett ord är etablerat på något av de övriga skandinaviska språken har jag använt mig av samma urvalsprinciper och anlitat verken *Den Danske Ordbog (DDO)* (2016) och *Svenska Akademiens Ordlista (SAOL)* (2015). I bilaga 1 har jag markerat vilka av orden som enligt dessa principer bedöms vara etablerade på svenska och danska. Jag utgår från att de

3.2.2 Undersökningens genomförande

För att hitta de icke-etablerade importorden i *Skam* såg jag först igenom hela serien två gånger där jag endast fokuserade på att skriva ner alla de engelska ord jag lyckades uppfatta. Jag skrev ner dessa förekomster i den kontext de förekom, för att senare lättare kunna avgöra vilken ordgrupp de tillhör. Jag markerade även exakt när (vilket avsnitt samt hur långt in i avsnittet) ordet eller uttrycket förekom. Hela listan kan ses som bilaga 2.

Därefter fyllde jag i diagrammet med den danska och svenska textningen av fraserna där importord förekom. Ofta var jag tvungen att notera en hel mening utöver själva det icke-etablerade ordet för att logiken bakom textningen skulle synas. Denna ordlista (bilaga 2) har utgjort basen för min undersökning.

För att kunna besvara min frågeställning om ifall textningen av importord skiljer sig åt beroende på vilken typ av ord importordet är behövde jag dela in orden i ordgrupper. Jag valde att i den utsträckning jag kunde dela in orden efter dess grammatiska form, alltså i ordklasser. Detta gav mig de fyra grupperna substantiv, adjektiv, verb och interjektioner. Utöver dessa lät jag flerordiga uttryck utgöra en egen grupp.

Vid ett antal tillfällen var det svårt att avgöra vilken ordgrupp ett ord tillhörde, framförallt förekom osäkerhet rörande om ett ord var ett substantiv eller ett adjektiv till exempel vid ”han var skikkelig *douche*” (exempel 67 i bilaga 2) och ”du vet at hun har vært jævlig *bitch* mot meg” (exempel 64 i bilaga 2). Jag valde att resonera som så att ett enstaka ord efter kopulaverb analyseras som adjektiv.

I min ursprungliga indelning skilde jag på substantiv och sammansatta substantiv, samt på adjektiv och sammansatta adjektiv. Jag har dock valt att presentera dem i enbart kategorierna substantiv och adjektiv, eftersom de sammansatta orden dels var så få att deras egna kategorier blev för små att dra några slutsatser av, och dels verkade följa någorlunda samma mönster för hur de textats som de icke-sammansatta substantiven och adjektiven.

För att kunna kategorisera den svenska och danska textningen av de icke-etablerade importorden har jag använt mig av tre olika klassificeringar. Den första är att det icke-etablerade engelska importordet har behållits i textningen, exempelvis när norska ”hvem *hooka* du med?” (exempel 86 i bilaga 2) på svenska textas med ”vem *hookade* du med?”. Den andra klassificeringen är att det icke-etablerade engelska importordet har översatts i textningen, exempelvis när norska ”du ser ut som en *slut*” (exempel 1 i bilaga 2) på danska textas med ”du ligner en *luder*”. Den tredje och sista klassificeringen är när varken det engelska ordet eller någon översättning textas över huvud taget – antingen på grund av att just den delen av dialogen helt uteblir ur undertexterna, eller på grund av att själva importordet försvinner genom en omformulering, som exempelvis när norska ”Jonas er *bro* ’en min” (exempel 30 i bilaga 2) på svenska textas med ”Jonas berättar allt för mig”. Ett ord analyseras som översatt om man tydligt kan peka ut vilket ord som ersätter det engelska ordet, medan jag analyserar det som omformulerat om hela meningen har omformulerats så att det engelska ordet eller dess översatta motsvarighet inte längre finns med. I bilaga 2 markerar jag att det engelska ordet behållits i texterna med (1), att det engelska ordet översatts med (2) och att ordet uteblivit ur texten med (3).

Vid två tillfällen innebar textningen att ett ord inte med lätthet kunde placeras i någon av kategorierna. Det första tillfället är ordet *hookefest* (vari *hooke* är ett icke-etablerat importord) som på danska har textats med *scorefest* (vari *score* också är ett icke-etablerat importord på norska såväl som på danska). Det andra tillfället är det flerordiga uttrycket *hotte vibes*, som på danska textats med *stærke vibes*. Vid dessa tillfällen var det inte givet om orden skulle bedömas vara översatta eller bibehållna på engelska. Därför valde jag att utesluta dem ur min undersökning.

Utöver att undersöka hur många ord som har bibehållits på engelska har jag också undersökt *vilka* engelska ord som har bibehållits – närmare bestämt i vilken utsträckning de ord som bibehållits på engelska i textningen kanske har gjort det för att de är etablerade ord på det textade språket. I den delen av undersökningen har jag endast kunnat undersöka de 144 orden, eftersom flerordiga uttryck inte listas i *SAOL* eller *DDO*. I bilaga 1, som är en lista över

samtliga ord i min undersökning sorterade i sina respektive ordgrupper, framgår vilka av orden som finns med i *SAOL* och i *DDO*, och alltså enligt mina principer bedöms vara etablerade på svenska respektive danska.

4 Resultat

Totalt analyserar jag 41 olika ord, som totalt förekommer 144 gånger, och 7 flerordiga uttryck vilket resulterar i ett material på 151 förekomster. Av de 41 ord som var icke-etablerade enligt *Bokmålsordboka* är 12 ord som totalt förekommer 24 gånger etablerade i *SAOL*, och 12 ord som totalt förekommer 32 med i *DDO* (se bilaga 1).

I tabell 1 redovisar jag i hur stor utsträckning som orden och uttrycken har behållits på engelska, översatts till målspråket eller inte kommit med i textningen på grund av omformulering eller utebliven text på svenska respektive på danska. Procenttalen har avrundats till närmast liggande tal med en decimal, vilket innebär att andelarna inte alltid jämt går ihop till exakt 100 %.

<i>Alla ord och uttryck (151 förekomster)</i>	Behållit det engelska ordet	Översatt till målspråket	Omformulerat eller ej textat meningen
Svenska	111 (73,5%)	17 (11,3%)	23 (15,2%)
Danska	37 (24,5%)	91 (60,3%)	23 (15,2%)

Tabell 1: fördelningen mellan bibehållna, översatta och omformulerade/ej textade ord

Som helhet kan man konstatera att de engelska ord som bibehållits i den svenska textningen utgör 73,5 %, alltså ungefär tre fjärdedelar, av det svenska materialet, och 24,5 %, alltså ungefär en fjärdedel, av det danska. Orden som översatts till målspråket utgör däremot över hälften (60,3 %) i den danska textningen, och endast strax över en tiondel (11,3 %) i den svenska. Orden som inte textas alls, på grund av omformulering eller utebliven textning, utgör en exakt lika stor del på de båda språken: 23 förekomster, vilket innebär 15,2 %.

Sammanfattningsvis har engelska ord behållits i högre utsträckning i den svenska textningen, medan de i mycket högre utsträckning har översatts till målspråket i den danska.

Tabell 2 illustrerar i vilken utsträckning de ord som bibehållits på engelska är etablerade eller icke-etablerade på de respektive målspråken. De flerordiga uttrycken har räknats bort, då flerordiga uttryck inte listas i *SAOL* eller *DDO*.

<i>Alla ord som bibehållits på engelska</i>	Etablerade på målspråket	Icke-etablerade på målspråket
Svenska (104 ord)	22 (21,2%)	82 (78,8%)
Danska (36 ord)	25 (69,4%)	11 (30,6%)

Tabell 2: fördelningen mellan etablerade och icke-etablerade bibehållna ord

I den danska textningen har 36 ord bibehållits på engelska. Av dessa 36 ord, som alla är icke-etablerade enligt *Bokmålsordboka*, är 25 etablerade i *DDO*. I textningen förekommer alltså 11 engelska ord som är icke-etablerade både på norska och danska. Dessa 11 ord utgör 32,5% av de ord som bibehållits på engelska, och 7,2% av det totala materialet.

I den svenska textningen var 104 ord bibehållits på engelska. Av dessa 104 ord, som alla är icke-etablerade enligt *Bokmålsordboka*, är 22 etablerade i *SAOL*. I textningen förekommer alltså 82 engelska ord som är icke-etablerade både på norska och svenska. Dessa 82 ord utgör 78,8% av de ord som bibehållits på engelska, och 53,6% av det totala materialet.

Nedan presenteras textningen av orden indelade i grupperna substantiv, adjektiv, verb, interjektioner samt flerordiga uttryck. Ett antal ord förekommer i flera kategorier, till exempel *shit* som både interjektion och adjektiv eller *slut* som förekommer både som substantiv och som adjektiv (då böjt till *slutty*). I samtliga tabeller har procentalen avrundats till närmast liggande tal med en decimal, vilket innebär att andelarna inte alltid jämt går ihop till exakt 100 %.

4.1 Substantiv

Totalt förekommer 18 olika substantiv, totalt 45 gånger. Dessa redovisas i tabell 3 nedan. Substantiven är *slut* (11), *hook* (7), *loser* (6), *stalker* (3), *crew* (2), *bro* (2), *kred* (2), *douche* (1), *bullshit* (1), *date* (1), *direct* (1), *dude* (1), *hate* (1) och *space* (1), samt de sammansatta substantiven *girlpovernissevors* (2), *loservan* (1), *psykokjæreste* (1) och *russecrew* (1). En utförlig lista över orden och deras förekomstfrekvens finns i bilaga 1. Tre av de fyra ord som utgör den icke-etablerade engelska delen av sammansättningarna (alla förutom *girlpower*) förekommer även självständigt (*loser* och *crew* i kategorin substantiv, *psyko* i kategorin adjektiv). Den del av sammansättningarna som inte är ett icke-etablerat importord varierar – i ordet *girlpower-nissevors* är även *nissevors* en icke-etablerad sammansättning, om än inte en engelsk sådan. I ordet *loservan* är även *van* ett engelskt importord, men det är så pass

etablerat att det finns med i *Bokmålsordboka*, *SAOL* och *DDO*, och därför är det enligt min definition inte att räkna som ett icke-etablerat importord. Några ord förekommer i både bestämd och obestämd form, och några i både singular och plural.

<i>Substantiv (45 förekomster)</i>	Behållit det engelska ordet	Översatt till målspråket	Omformulerat eller ej textat meningen
Svenska	37 (82,2%)	2 (4,4%)	6 (13,3%)
Danska	9 (20%)	32 (71,1%)	4 (8,9%)

Tabell 3: fördelningen mellan bibehållna, översatta och omformulerade/ej textade substantiv

I den svenska textningen har en klar majoritet av orden bibehållits på engelska, i något högre utsträckning än sett till det sammanlagda resultatet. Andelen ord som har översatts till målspråket är däremot lägre än i det sammanlagda resultatet. Andelen ord som uteblivit ur textningen är ungefär lika hög som i det sammanlagda resultatet.

Den danska textningen fördelar sig relativt likt det sammanlagda resultatet, med en majoritet ord som översatts till målspråket (som är något större i kategorin substantiv än i det sammanlagda resultatet). Både andelen bibehållna engelska ord och andelen ord som uteblivit ur textningen är något lägre än i det sammanlagda resultatet).

Av de 45 substantiven har 37 bibehållits på engelska i den svenska textningen, och 9 i den danska.

<i>Alla substantiv som bibehållits på engelska</i>	Etablerade på målspråket	Icke-etablerade på målspråket
Svenska (37 ord)	14 (37,8%)	23 (62,2%)
Danska (9 ord)	8 (88,9%)	1 (11,1%)

Tabell 4: fördelningen mellan etablerade och icke-etablerade bibehållna substantiv

I den danska textningen är en klar majoritet av de bibehållna engelska orden etablerade på målspråket. I den svenska textningen är majoriteten av orden icke-etablerade även på målspråket. För båda textningarna gäller dock att andelen ord som är etablerade på målspråket är något högre än i tabell 2, där samtliga ord redovisas.

4.2 Adjektiv

Totalt förekommer 12 olika adjektiv, totalt 26 gånger. Dessa redovisas i tabell 5. Orden är *slutty* (6), *psyko* (6), *fucked* (2), *fucking* (2), *random* (2), *bitch* (1), *awkward* (1), *brainy* (1), *douche* (1), *freaky* (1), *nasty* (1) och *shit* (1) samt det sammansatta adjektivet *dritslutty* (1) där den del av ordet som inte är ett icke-etablerat engelskt importord är ett etablerat, norskt ord som ofta används som förstärkande prefix.). En sammanställd lista över orden och deras förekomstfrekvens finns i bilaga 1. Jag har valt att benämna *fucked* och *fucking* som två olika ord, trots att de båda utgår från roten *fuck-*, eftersom varianten *fucking* förekommer i *DDO*, men inte *fucked* (se bilaga 1).

Adjektiv (26 förekomster)	Behållit det engelska ordet	Översatt till målspråket	Omformulerat eller ej textat meningen
Svenska	15 (57,7%)	3 (11,5%)	8 (34,6%)
Danska	8 (30,8%)	16 (61,5%)	2 (7,7%)

Tabell 5: fördelningen mellan bibehållna, översatta och omformulerade/ej textade adjektiv

I den svenska textningen har strax över hälften av orden bibehållits på engelska. Detta är en majoritet, men en mindre majoritet än i det sammanlagda resultatet i tabell 1. Andelen ord som har utelämnats ur texten är däremot betydligt högre än i det sammanlagda resultatet. Andelen ord som översatts till målspråket i den svenska textningen är ungefär lika hög som i det sammanlagda resultatet.

I den danska textningen har nästan en tredjedel av orden (30,8 %) bibehållits på engelska, vilket är en något högre andel än i det sammanlagda resultatet i tabell 1. Endast en mycket liten andel (bestående av två ord) har uteblivit ur texterna. Majoriteten av adjektiven har översatts till målspråket, i ungefär samma utsträckning som om man ser till det sammanlagda resultatet.

Av de 26 adjektiven har 15 bibehållits på engelska i den svenska textningen, och 8 i den danska.

<i>Alla adjektiv som bibehållits på engelska</i>	Etablerade på målspråket	Icke-etablerade på målspråket
Svenska (15 ord)	1 (6,7%)	14 (93,3%)
Danska (8 ord)	1 (12,5%)	7 (87,5%)

Tabell 6: fördelningen mellan etablerade och icke-etablerade bibehållna adjektiv

I båda textningarna är en klar majoritet av orden icke-etablerade på målspråket. För den svenska textningen innebär detta att fördelningen i ordgruppen adjektiv placerar sig förhållandevis nära fördelningen i tabell 2. För den danska innebär det däremot att den skiljer sig mycket från det samlade resultatet i tabell 2.

4.3 Verb

Totalt förekommer tolv olika verb, totalt 57 gånger. Dessa är *hooke* (40), *fucke* (5), *naile* (2), *oute* (2), *adde* (1), *bitche* (1), *chille* (1), *ditche* (1), *pæse ut* (1), *screenshotte* (1), *skate* (1) och *stalke* (1). En sammanställd lista över orden och deras förekomstfrekvens finns i bilaga 1.

Orden förekommer i flera olika tempusformer.

Det kan vara värt att notera att ordet *hooke*-, med sina 40 förekomster, är det överlägset mest använda icke-etablerade engelska importordet i serien och därför påverkar översättningens vara eller icke vara av det ordet i stor utsträckning uppdelningen mellan översatta och icke-översatta ord totalt.

<i>Verb (57 förekomster)</i>	Behållit det engelska ordet	Översatt till målspråket	Omformulerat eller ej textat meningen
Svenska	43 (75,4%)	7 (12,3%)	7 (12,3%)
Danska	9 (15,8%)	36 (63,2%)	12 (21%)

Tabell 7: fördelningen mellan bibehållna, översatta och omformulerade/ej textade verb

Både den svenska och danska textningen av verb är lika det sammanlagda resultatet i tabell 1 sett till andelen bibehållna, översatta och otextade ord. Den svenska textningen av verb fördelar sig mycket likt det sammanlagda resultatet, med en klar majoritet ord bibehållna på engelska. Något fler ord har översatts till målspråket, och något färre har uteblivit ur texten, men det rör sig om ett mycket litet antal procentenheter.

I den danska textningen har färre ord bibehållits på engelska än i det sammanlagda resultatet i tabell 1. Andelen som uteblivit ur texterna är däremot större. En något större andel har också översatts till målspråket, men endast ett litet antal procentenheter.

Av de 57 verben har 43 bibehållits på engelska i den svenska textningen, och 9 i den danska.

<i>Alla verb som bibehållits på engelska</i>	Etablerade på målspråket	Icke-etablerade på målspråket
Svenska (43 ord)	5 (11,6%)	38 (88,4%)
Danska (9 ord)	6 (66,7%)	3 (33,3%)

Tabell 8: fördelningen mellan etablerade och icke-etablerade bibehållna verb

I den svenska textningen är en övervägande majoritet av de engelska orden i texterna icke-etablerade, mycket på grund av det faktum att det mycket frekvent använda ordet *hooke* textats som *hooka*, vilket är icke-etablerat. Endast lite över en tiondel av de engelska orden i den svenska textningen var etablerade enligt SAOL. I den danska textningen är två tredjedelar av orden etablerade enligt DDO, medan resterande tredjedel inte är det. Fördelningen av verb kommer för båda texterna relativt nära den sammanlagda fördelningen i tabell 2.

4.4 Interjektioner

Totalt förekommer tre interjektioner, totalt 16 gånger. Orden är *fuck* (9), *sorry* (5) och *shit* (3). En sammanställd lista över orden och deras förekomstfrekvens finns i bilaga 1. Ordet *fuck* förekommer både stående för sig själv, och i kombination med ett namn eller ett pronomen (till exempel *fuck deg* eller *fuck Ingrid*).

<i>Interjektioner (16 förekomster)</i>	Behållit det engelska ordet	Översatt till målspråket	Omformulerat eller ej textat meningen
Svenska	9 (56,3%)	5 (31,2%)	2 (12,5%)
Danska	10 (62,5%)	3 (18,7%)	3 (18,7%)

Tabell 9: fördelningen mellan bibehållna, översatta och omformulerade/ej textade interjektioner

I den svenska textningen har strax över hälften av de engelska orden bibehållits. Detta är en majoritet, men en mindre majoritet än i det sammanlagda resultatet i tabell 1. En betydligt

större del av orden har däremot översatts till målspråket. Andelen ord som uteblivit ur texten är likartad i ordgruppen interjektioner och i det sammanlagda resultatet.

I den danska textningen har en majoritet av orden bibehållits på engelska, och kategorin skiljer sig i stor utsträckning från det sammanlagda resultatet i tabell 1. Ordgruppen interjektioner är också den enda i vilken fler engelska ord har bibehållits i den danska textningen än i den svenska. Andelen ord som har översatts till målspråket är betydligt mindre än i det sammanlagda resultatet, och andelen ord som inte textats är något större.

Av de 16 engelska interjektionerna har 9 bibehållits i den svenska textningen, och 10 i den danska.

<i>Alla interjektioner som bibehållits på engelska</i>	Etablerade på målspråket	Icke-etablerade på målspråket
Svenska (9 ord)	2 (22,2%)	7 (77,8%)
Danska (10 ord)	9 (90%)	1 (10%)

Tabell 10: fördelningen mellan etablerade och icke-etablerade bibehållna interjektioner

Fördelningen av interjektioner i den svenska textningen kommer mycket nära den sammanlagda fördelningen i tabell 2, med strax över en femtedel av orden etablerade på målspråket, och resterande ord icke-etablerade. I den danska textningen är 90 % av de interjektioner som textats på engelska etablerade på målspråket, vilket är fler än i den sammanlagda fördelningen. Endast en interjektion i den danska textningen är icke-etablerad på målspråket.

4.5 Flerordiga uttryck

Totalt förekommer 7 flerordiga uttryck, varav inget förekommer mer än en gång. Uttrycken är *hey girl* (1), *go for it* (1), *fuck you* (1), *electric chemistry going on* (1), *no worries* (1), *you gotta fight back girl* (1) och *karma is a bitch* (1). En sammanställd lista över uttrycken finns i bilaga 1. Vissa uttryck utgör delar av meningar som i övrigt är på norska, till exempel *electric chemistry going on*, som ingår i meningen *føler at det er noe electric chemistry going on der* (mening 148 i bilaga 2) medan andra står för sig själva.

<i>Flerordiga uttryck (7 förekomster)</i>	Behållit det engelska ordet	Översatt till målspråket	Omformulerat eller ej textat meningen
Svenska	7 (100%)	0	0
Danska	1 (14,3%)	3 (42,9%)	3 (42,9%)

Tabell 11: fördelningen mellan bibehållna, översatta och omformulerade/ej textade flerordiga uttryck

I den svenska textningen har samtliga uttryck behållits på engelska. Andelen bibehållna uttryck uppgår alltså till 100 %, vilket är en större del än i det sammanlagda resultatet i tabell 1, precis som det faktum att inga ord har översatts eller uteblivit ur texten är betydligt färre än i det sammanlagda resultatet.

I den danska textningen är spridningen jämnare. Jämfört med det sammanlagda resultatet i tabell 1 har en liknande andel ord engelska bibehållits. Andelen som har översatts till målspråket är däremot något mindre, och utgör mindre än hälften av uttrycken i kategorin flerordiga uttryck. En något högre andel av de flerordiga uttrycken har uteblivit ur textningen än i det sammanlagda resultatet i tabell 1.

5 Diskussion

I det stora hela syns det stora skillnader mellan den svenska och den danska textningen av *Skam*, sett till icke-etablerade engelska importord. En övervägande majoritet av de icke-etablerade importorden har i den svenska textningen bibehållits på engelska, medan de har översatts i den danska textningen. Denna tendens återkommer i varierande utsträckning i samtliga ordgrupper, med ett undantag: ordgruppen interjektioner, i vilken en majoritet av de engelska orden har bibehållits även i den danska textningen.

5.1 Förhållandet mellan textningen av importord och hur lika de båda språken är norska i övrigt

Sett endast till icke-etablerade importord är den svenska textningen av *Skam* mer lik det norska originalmanuset än den danska är. I 73,5 % av fallen har den svenska textningen valt att använda sig av samma ord som användes i det norska originalmanuset. I den danska textningen har detta enbart gjorts i 24,5 % av fallen – resterande icke-etablerade engelska importord har översatts till det egna språket.

I den undersökning som genomfördes av Barödal m.fl. (1997) konstaterades det att danskan och norskan är mer lika varandra sett till ordförrådet än vad svenskan och norskan är. Man kan därför utifrån min undersökning dra slutsatsen att textningen av importord i *Skam* inte överensstämmer med hur lika de båda språken svenska och danska i övrigt är norska – i textningen av importord är de svenska och norska ordvalen betydligt mer lika än de danska och norska. Det ska dock poängteras att textningen av *Skam* både på svenska och på danska inte endast har utgått från de redan nedtecknade norska undertexterna, utan också från det talade manuset i serien. Delsing och Lundin Åkesson (2005) poängterar att danska och norska har större gemensamt ordförråd än vad svenska och norska har, men att norskan ligger närmare svenskan än danskan sett till uttal och ljudsystem. Därför är det inte omöjligt att tänka sig att den svenska översättaren i högre grad har kunnat höra importorden som de skulle låta i en svensk kontext, och att detta har påverkat resultatet.

5.2 Förhållandet mellan textningen av importord och språkens förhållanden till engelska importord i stort

6 av de 41 ord som enligt mina urvalsprinciper är icke-etablerade på norska är etablerade på både danska och svenska: *stalker*, *date* (med stavningsvarianten *dejt* på svenska), *bitch*, *outa* (med stavningsvarianten *oute* på danska), *chilla* (med stavningsvarianten *chille* på danska) och *shit*. Utöver dessa 6 ord är de 6 orden *loser*, *cred*, *bullshit*, *random*, *skejta* och *stalka* etablerade i *SAOL*, medan de 6 orden *crew*, *girlpower*, *fucking*, *fucke*, *bitche* och *fuck* är etablerade i *DDO*. Inga stora skillnader syns alltså mellan svenska och danska om man endast ser till hur många fler ord som är etablerade i de respektive språken än i norskan.

Enligt den forskning av Barödal m.fl. som jag presenterar i kapitel två syns fler språkpuristiska tendenser i danskan än i svenskan om man ser långt tillbaka i tiden. Dessa kan vara värda att notera – även om språkpurism inte längre präglar det danska samhället i någon högre utsträckning, och förmodligen inte har påverkat textningen av icke-etablerade importord i *Skam* speciellt mycket. Mer aktuell information om de danska respektive svenska attityderna till importord finner man däremot i de undersökningar som genomförts som en del av importordsprojektet. Av dessa undersökningar kan man dra slutsatsen att svenskar är något mer negativt inställda än danskar till hur mycket engelska ord som används i det egna språket idag.

Det sammanlagda resultatet av min undersökning tyder på det motsatta: en mer positiv inställning till att bibehålla engelska ord i textningen på svenska än på danska, och en starkare

tendens till att översätta orden till målspråket på danska. Detta gäller om man ser till den totala andelen ord som är bibehållna på engelska i de respektive texterna (73,5% i den svenska textningen respektive 24,5% i den danska), och tendensen syns som allra tydligast om man endast ser de bibehållna engelska ord som är icke-etablerade på både norska och målspråket – 32,5% av de bibehållna engelska orden i den danska textningen, och 78,8% i den svenska.

Denna mycket stora skillnad i hur många ord som bibehållits på engelska skulle kunna bero på att det finns olika attityder till engelska importord i de båda språksamfunden – men detta säger i sådana fall emot den tendens som framkommer i undersökningarna som genomförts i importordsprojektet. En annan anledning skulle kunna vara att det är översättarna personligen som har påverkat mängden engelska som har bibehållits i texterna. Detta skulle kunna bero på att de har olika attityder till att använda engelska importord, men skulle också kunna ha att göra med vad man har försökt förmedla genom undertexterna. Det är möjligt att den höga andelen bibehållna icke-etablerade engelska ord i den svenska textningen är en del av ett försök att bibehålla den ungdomsspråkliga och talspråkliga stil som förekommer i det talade manuset. Denna skillnad kan eventuellt ha att göra med hur den svenska översättaren är utbildad inom översättning, medan den danska inte är det.

5.3 Skillnader i textningen av importord åt beroende på vilken typ av ord importordet är

Vissa skillnader syns i textningen av importord beroende på vilken ordgrupp ordet tillhör, men de tre största ordgrupperna substantiv, adjektiv och verb (tabell 3, 5 och 7) är i mångt och mycket ganska lika varandra. I den svenska textningen har en övervägande majoritet på 71,1% av orden i gruppen substantiv bibehållits på engelska. Endast en mycket liten del har översatts till det egna språket, och det är inte heller en särskilt stor andel av orden som uteblivit ur textningen. Ordgruppen verb fördelar sig mycket likt ordgruppen substantiv i den svenska textningen, med bibehållen engelska i majoritet på 75,4%. Fördelningen mellan översatta och ej textade ord är dock jämnare än i gruppen substantiv. Även i ordgruppen adjektiv är bibehållen engelska i majoritet, men en något mindre majoritet på 57,7%. Orden som uteblivit ur texten är däremot fler i gruppen adjektiv än i de båda övriga grupperna, och utgör mer än en tredjedel av gruppen (34,6%). Eventuellt skulle detta kunna bero på att adjektiv kan vara lättare att ta bort ur meningar än substantiv och verb utan att meningen blir oförståelig – men ser man till adjektiven i bilaga 2 verkar detta inte vara fallet i särskilt många

av exemplen. Istället verkar den stora mängden ord som inte textats bero på att ett ganska stort antal hela meningar helt uteblivit ur texten.

Även i den danska textningen är grupperna substantiv, adjektiv och verb (tabell 3, 5 och 7) mycket lika varandra, men här är det översatta ord som är i majoritet. I gruppen substantiv är en majoritet på 60,3% av orden översatta till det egna språket. I gruppen adjektiv är det en majoritet på 61,5%, och i gruppen verb en majoritet på 63,2%. Andelen ord som är översatta till målspråket är alltså mycket lik varandra i de tre grupperna. Fördelningen mellan bibehållna engelska ord och ej textade ord varierar däremot något – i ordgrupperna substantiv och adjektiv är fler ord bibehållna på engelska än uteblivna ur texten, medan fler ord har uteblivit ur texten än bibehållits på engelska i ordgruppen verb.

I både den svenska och den danska textningen är fördelningen i ordgrupperna substantiv, adjektiv och verb lika fördelningen i det sammanlagda resultatet (tabell 1). Likheten med det sammanlagda resultatet kan förklaras av att de är de två största ordgrupperna, och således är det de som har påverkat fördelningen i det sammanlagda resultatet mest.

I den svenska textningen är de tre ordgrupperna substantiv, adjektiv och verb också ganska lika varandra om man ser till vilka av de bibehållna engelska orden som är etablerade respektive icke-etablerade på målspråket (tabell 4, 6 och 8). I samtliga ordgrupper är merparten av de bibehållna engelska orden icke-etablerade på det egna språket. Hur stor denna merpart är varierar något: i kategorin adjektiv är 93,3% av orden icke-etablerade på det egna språket, i kategorin verb är det 88,4% och i kategorin substantiv 62,2%. Alla tre grupperna placerar sig relativt nära den sammanlagda fördelningen mellan etablerade och icke-etablerade engelska ord (tabell 2), där 78,8% av de bibehållna engelska orden är icke-etablerade.

I den danska textningen skiljer sig ordgrupperna mer åt, sett till etablering eller icke-etablering av bibehållna engelska. I ordgrupperna substantiv och verb (tabell 4 och 8) är en majoritet av de bibehållna engelska orden etablerade på hemspråk: 88,9% respektive 88,4%. Detta är större andelar än i den sammanlagda fördelningen (tabell 2) mellan etablerade och icke-etablerade engelska ord, där 69,4% av de bibehållna engelska orden är etablerade på hemspråket. I båda kategorierna rör det sig dock om en majoritet. I gruppen adjektiv (tabell 6) är det däremot endast 12,5% av de bibehållna engelska orden som är etablerade på hemspråket. Denna låga siffra gör att kategorin adjektiv skiljer sig mycket, både från ordgrupperna substantiv och verb men också från den sammanlagda fördelningen mellan

etablerade och icke-etablerade engelska ord. Det bör nämnas att jämförelsen mellan språken kanske påverkas av att det totala antalet bibehållna engelska ord skiljer sig mycket åt mellan språken: den svenska majoriteten på 62,2% icke-etablerade engelska substantiv utgörs av 23 ord, medan den danska majoriteten på 88,9% etablerade engelska substantiv endast utgörs av 8 ord.

Ordgruppen interjektioner är kanske den där den danska och svenska textningen var mest lika varandra, sett till hur många ord som bibehållits på engelska, översatts samt uteblivit ur texterna (tabell 9). I den svenska textningen har strax över hälften, 56,3%, av orden bibehållits på engelska. En knapp tredjedel, 31,2%, har översatts till det egna språket och resterande 12,5% har inte textats. Fördelningen i ordgruppen kan alltså sägas vara ganska lik fördelningen i grupperna substantiv, adjektiv och verb (med bibehållen engelska i majoritet och viss variation i fördelningen mellan översatta och uteblivna ord), och därmed även det sammanlagda resultatet (tabell 2). Den danska textningen av interjektioner skiljer sig däremot ganska mycket från ordgrupperna substantiv, adjektiv och verb. Här har en majoritet på 62,5% av orden bibehållits på engelska, vilket gör interjektioner till den enda ordgrupp där fler engelska ord har bibehållits i den danska textningen än i den svenska. Endast 18,7% av interjektionerna har översatts till det egna språket, och detta placerar den danska textningen av interjektioner mycket långt ifrån det sammanlagda resultatet (tabell 1). En stor del av förklaringen till detta kan vara att ordet *fuck* är etablerat enligt *DDO*. Ordet utgör mer än hälften av orden i kategorin interjektioner, och det faktum att det är etablerat i den danska ordlistan förklarar både den stora mängden bibehållna engelska ord.

Den svenska textningen av interjektioner påminner även om de tre övriga ordgrupperna om man ser till huruvida de bibehållna engelska orden är etablerade eller ej på det egna språket (tabell 10): en majoritet på 77,8 % av interjektionerna är icke-etablerade. I den danska textningen är 90% av de engelska bibehållna orden etablerade på det egna språket. De etablerade engelska orden är alltså i majoritet, precis som de är sett till den sammanlagda fördelningen (tabell 2) – men det är en betydligt större majoritet.

I ordgruppen flerordiga uttryck (tabell 11) sticker den svenska textningen ut med att i samtliga fall, 100 %, ha bibehållit det engelska uttrycket. Detta skiljer sig från resultatet i samtliga andra grupper, och det sammanlagda resultatet (tabell 1). Den danska textningen är mer lik det sammanlagda resultatet, med en delad majoritet på 42,9% av orden översatta till målspråket eller uteblivna ur texten. Endast i 14,3% av de flerspråkiga uttrycken har engelskan bibehållits. Huruvida engelskan i de flerordiga uttrycken är etablerad eller inte på

de båda målspråken går inte att ta reda på enligt mina urvalsprinciper, eftersom varken *SAOL* eller *DDO* listar flerordiga uttryck.

Det är i kategorin flerordiga uttryck som jag anser att skillnaden mellan de båda översättarnas inställning till engelska som en del av ungdomsspråket framkommer som allra tydligast. Av den svenska textningen kan man anta att översättaren har sett engelskan som något som bör behållas. Av den danska textningen kan man däremot anta att engelska ord istället i högre grad behandlats som något som bör översättas. En tolkning som kan göras av detta är att de båda översättarna helt enkelt har skilda åsikter om vad importordens funktion är. Dessa skilda åsikter skulle kunna vara det som gör att den danska och svenska textningen av engelska importord skiljer sig så pass mycket åt genom hela serien. Frågan man får ställa sig är i vilken utsträckning denna variation i inställning till importord i ungdomsspråk endast grundas i de båda översättarnas egna inställningar – eller om det också speglar de båda språksamfundens åsikter.

5.4 Slutsatser

De slutsatser man kan dra av min undersökning är att man generellt sett verkar vara mer positivt inställd till engelska importord i den svenska textningen av *Skam* än i den danska. Engelska ord har i majoriteten av alla fall bibehållits på engelska i den svenska textningen, oavsett om man ser till det sammanlagda resultatet eller någon av de enskilda ordgrupperna. I det danska resultatet sticker kategorin interjektioner ut med bibehållna engelska ord i majoritet – i övrigt är resultatet mer enhetligt med översatta ord i majoritet.

Svaret på min första forskningsfråga (”överensstämmer textningen av importord med hur lika de båda språken är norska i övrigt?”) är att den inte gör det. Sett till ordförrådet är danska och norska mer lika än svenska och norska, och i textningen av importord i *Skam* är svenska och norska betydligt mer lika än danska och norska. Det material som översättarna har utgått från i sin textning är dock både talat (det talade manuset) och skriftligt (den norska textningen), och därför är det av relevans att nämna att svenskan och norskan är likare varandra sett till ljud och uttal. Huruvida detta har påverkat textningen av icke-etablerade engelska importord är dock svårt att utifrån min undersökning dra några tydliga slutsatser kring.

Svaret på min andra forskningsfråga (”överensstämmer textningen av importord med språkens förhållande till engelska importord i stort?”) är också nej. För att kunna besvara den frågan utifrån min undersökning behöver man förutsätta att se de undersökningar som gjorts inom importordsprojektet ger en korrekt bild av de svenska och danska attityderna till engelska

importord. Man behöver också utgå från att en positiv attityd till engelska importord skulle innebära en hög andel bibehållna engelska importord i texterna till *Skam*. Förutsatt detta uppvisar den svenska textningen av *Skam* en mer positiv attityd till engelska importord, vilket inte överensstämmer med språkens förhållande till engelska importord i stort.

Man bör också diskutera i vilken grad översättningen av engelska importord i *Skam* säger något om det svenska och danska språksamfundet i stort, eller om det snarare säger något om de två översättarna personligen. Jag har i min undersökning tagit reda på att de båda översättarna ligger varandra ganska nära sett till ålder, relationer till de övriga nordiska språken och tillvägagångssätt i översättningen, vilket gör att jag kan utesluta dessa faktorer i min analys av varför översättningarna skiljer sig åt. En skillnad mellan översättarna som jag däremot tar ställning till är att Lindén, som har gjort den svenska textningen, har en inriktad översättarutbildning, medan Heim som har gjort den danska textningen har en mer generell språklig utbildning. Detta kan ha varit en faktor som påverkar hur de båda översättarna går till väga för att förmedla det ungdomliga uttrycket i seriens manus.

Jag anser att ett exempel där man kan se dessa skilda tillvägagångssätt är i min undersökning av *vilka* engelska ord som bibehålls i texten. I den danska textningen är det inte bara totalt sett färre ord som har bibehållits, utan de bibehållna orden är också i högre utsträckning etablerade enligt *DDO*. I den svenska är orden fler totalt sett, och i högre utsträckning icke-etablerade. Detta har sannolikt inte att göra med att fler ord skulle vara etablerade på danska än svenska: som man kan se i tabell 2 är samma antal ord (12) etablerade i de båda ordlistorna *SAOL* och *DDO*. De 12 danska orden förekommer något fler gånger än de 12 svenska (32 respektive 24 gånger), men denna skillnad är förmodligen för liten för att ha påverkat min undersökning nämnvärt. Min tolkning blir därför att det i den svenska textningen är ett medvetet drag att behålla en stor andel icke-etablerade engelska ord, till skillnad från i den danska. Av detta drar jag slutsatsen att man i den svenska textningen av *Skam* har varit mer positivt inställd till engelska importord än i den danska.

Slutligen blir svaret på min sista forskningsfråga ("hur skiljer sig textningen av importord åt beroende på vilken typ av ord importordet är?") att skillnaderna mellan de olika ordgrupperna är olika stora för svenska och danska. I den svenska textningen har sammanlagt 73,5% av de engelska importorden bibehållits i texten. Ser man till de olika ordgrupperna substantiv, adjektiv, verb och interjektioner sprider de i ett spann på mellan 56,3% och 82,2% bibehållen engelska – ingen ordgrupp placerar sig alltså mer än 17,2 procentenheter från det sammanlagda resultatet. Det skiljer 25,9 procentenheter mellan den grupp där högst antal

engelska ord bibehållits (substantiv) och den där lägst antal gjort det (interjektioner). Denna skillnad är inte obetydlig, men inte heller överväldigande stor. Alla grupperna har gemensamt att en majoritet av orden bibehållits på engelska. Den ordgrupp som sticker ut mest i den svenska textningen är flerordiga uttryck, där samtliga bibehållits på engelska. Min slutsats blir att enstaka ord, inuti i övrigt norska meningar, har textats på ungefär samma sett oavsett vilken ordgrupp de tillhör medan de flerordiga uttrycken i högre utsträckning har behandlats som en ungdomlig stilmarkör, och att de därför har bibehållits.

I den danska textningen har sammanlagt 60,3% av de engelska importorden översatts i texten. I de tre ordgrupperna substantiv, adjektiv och verb har engelskan översatts i 71,1%, 61,5% respektive 63,2% av fallen – ingen ordgrupp placerar sig alltså mer än 10,8 procentenheter från det sammanlagda resultatet, och det skiljer 9,6 procentenheter mellan den grupp där högst antal engelska ord översatts (substantiv) och den där lägst antal gjort det (adjektiv). Det är alltså mycket liten skillnad på hur importorden har textats i de tre grupperna. Ordgruppen interjektioner sticker ut desto mer: i den har endast 18,7% av orden översatts till målspråket, och 62,5% av dem har istället bibehållits på engelska. Interjektioner är alltså den ordgrupp som sticker ut mest från övriga ordgrupper både i den svenska och i den danska textningen – på olika sätt i de olika texterna. En del av förklaringen till att den sticker ut så mycket i den danska textningen ligger förmodligen i att ordet *fuck*, som är etablerat enligt *DDO*, är en så frekvent använd interjektion. Faktum är att endast en annan interjektion (*sorry*, exempel 142 i bilaga 2) är bibehållen på engelska i de danska texterna. Gruppen flerordiga uttryck sticker inte ut på samma sätt i den danska textningen som i den svenska – istället fördelar den sig på ett sätt liknande det i den sammanlagda fördelningen, med 42,9% översatta uttryck och jämn fördelning mellan bibehållna och uteslutna uttryck. Min slutsats blir att om man bortser från kategorin interjektioner, som sticker ut till följd av det mycket frekvent och i *DDO* etablerade *fuck*, har engelska ord, inuti i övrigt norska meningar, textats på ungefär samma sett oavsett vilken ordgrupp de tillhör. De har behandlats som något som ska översättas, precis som de ord som översätts från norska till danska. Detta har även i hög utsträckning gällt de flerordiga uttrycken, om än inte i helt lika hög grad som de enskilda orden

För att fördjupa den undersökning jag har genomfört hade det varit intressant att göra en undersökning av fler liknande medier, dels för att kunna se om de tendenser som framkommit i mitt resultat framkommer där också, dels för att i större utsträckning kunna utesluta att resultatet har med den enskilde översättaren att göra. Undersökningen hade också kunnat fördjupas med hjälp av en stilvärdesanalys – alltså att med hjälp av till exempel en

enkätundersökning helt enkelt ta reda på i vilken utsträckning de respektive översättarna har *lyckats* med att behålla den ungdomliga prägeln på språket, och i vilken utsträckning detta har med de engelska ordens vara eller icke vara att göra.

En annan fördjupande undersökning man hade kunnat utföra skulle kunna vara att låta ett antal respondenter besvara i vilken utsträckning de anser att ett engelskt importord används och/eller fungerar i deras målspråk. Ett exempel på detta är ordet *sorry*, som inte är etablerat i varken *SAOL* eller *DDO*. Min egen språkliga intuition säger mig dock att det är ett ganska frekvent använt och välfungerande ord i svenska, och att det inte alls används i lika hög utsträckning i danska. Denna intuition styrks av att ordet vid samtliga fem förekomster bibehålls på engelska i de svenska texterna, och endast vid ett tillfälle i de danska. Med hjälp av en sådan undersökning hade man kunnat ge en mer representativ bild av ifall de ord som bibehålls på engelska i texterna gör det för att språksamfundet anser att de är etablerade och fungerar – och faktiskt använder sig av dem.

6. Sammanfattning

I den här uppsatsen undersöker jag den danska och svenska textningen av icke-etablerade engelska importord i den norska tv-serien *Skam*. De forskningsfrågor jag ämnar besvara är ifall textningen av importord överensstämmer med hur lika de båda språken är norska i övrigt, om textningen av importord överensstämmer med språkens förhållande till engelska importord i stort, samt hur textningen av importord skiljer sig åt beroende på vilken typ av ord importordet är.

I kapitlet tidigare forskning tar jag upp tre områden: skandinaviska språk, engelska importord i skandinaviska språk och engelska importord i ungdomsspråk. I delen om skandinaviska språk presenteras forskning som definierar vad som menas med skandinaviska språk och som visar hur språken förhåller sig till varandra. Norska intar en mellanställning mellan danska och svenska, och är mer lik danska än svenska sett till ordförrådet och mer lik svenska än danska sett till uttal och ljudsystem. I delen om engelska importord i skandinaviska språk presenterar jag hur svenska och danska historiskt sett har skilt sig åt när det kommer till språkpuristiska tendenser. Jag presenterar också en dansk och en svensk undersökning om attityder till engelska i hemlandet som genomfördes som en del av importordsprojektet. I undersökningarna framkommer det att en något större andel svenskar än danskar anser att det används för mycket engelska i svenskan. I delen om engelska importord i ungdomsspråk presenterar jag forskning om hur engelska används som en medveten strategi för att skapa en

gruppidentitet av ungdomar, och att det sällan har att göra med att det inte finns några svenska ord att använda sig av.

I kapitlet metod och material presenterar jag först mitt material, bestående av de 11 avsnitten i den första säsongen av *Skam*. Under rubriken material presenterar jag de ord som jag har hämtat ur serien och som jag analyserar: 41 olika ord som förekommer totalt 144 gånger, samt 7 flerordiga uttryck eller fraser. Jag presenterar också de båda översättarna som har gjort de textningar jag analyserar, och konstaterar att de ligger nära varandra i ålder, tillvägagångssätt och förhållande till de övriga skandinaviska språken – vilket gör att jag kan utesluta att dessa faktorer har påverkar textningen totalt för hög utsträckning. En skillnad jag tar upp är däremot att den svenska översättaren är utbildad översättare, medan den danska är utbildad inom språk. En annan skillnad är att den danska översättaren till viss del följde resultaten av en omröstning genomförd av DR i sin textning, och alltså inte hade helt fria händer.

Under rubriken metod presenterar jag mina urvalsprinciper. För att avgöra vilka ord jag analyserar använder jag mig av *Bokmålsordboka*, och de ord som inte återfinns däri bedömer jag vara icke-etablerade. För att ta reda på om dessa ord är etablerade eller ej på de övriga skandinaviska språken använder jag mig av *Svenska Akademiens Ordlista* och *Den Danske Ordbog*. Jag presenterar sedan min undersöknings genomförande. Först skapade jag en lista över samtliga icke-etablerade engelska ord i det norska manuset, som jag delade upp enligt ordgrupperna substantiv, adjektiv, verb, interjektioner och flerordiga uttryck. Sedan markerade jag i denna lista huruvida dessa ord hade bibehållits på engelska, översatts till målspråket eller uteblivit ur den svenska respektive danska textningen. Slutligen gjorde jag ytterligare en lista, där jag markerade vilka av de ord som bibehållits på engelska i textningarna som var etablerade i *SAOL* respektive *DDO*.

I kapitlet resultat presenterar jag först det sammanlagda resultatet av alla orden, dels hur andelen av bibehållna engelska ord, översatta ord och ej textade ord fördelar sig på de båda språken, och dels i vilken utsträckning de bibehållna engelska orden är etablerade respektive icke-etablerade i de båda språkens ordlistor. I den svenska textningen är en majoritet av de engelska orden bibehållna (73,5%). Därefter kommer ord uteblivna ur texten (15,2%) och sist kommer översatta ord (11,3%). I den danska textningen är en majoritet av orden översatta (60,3%), följt av ord där engelskan är bibehållen (24,5%) och sist ord uteblivna ur texten (15,2%). Textningarna skiljer sig alltså mycket från varandra sett till ifall de engelska orden har bibehållits, översatts eller uteblivit ur texten. Därefter presenterar jag att 21,2% av de bibehållna engelska orden i den svenska textningen är etablerade enligt *SAOL*, medan 78,8%

inte är det. 69,4% av de bibehållna engelska orden i den danska textningen är etablerade enligt *DDO*, medan 30,4% inte är det. Även här syns alltså stora skillnader mellan språken.

Därefter listar jag samma typ av statistik (fördelning mellan kategorierna bibehållen engelska, översatta och uteblivna samt andel etablerade och icke-etablerade engelska ord) för de olika ordgrupperna substantiv, adjektiv, verb, interjektioner och flerordiga uttryck. I mångt och mycket är resultaten i ordgrupperna ganska lika det sammanlagda resultatet, med vissa undantag som jag diskuterar närmare i kapitlet diskussion.

I kapitlet diskussion försöker jag besvara mina tre forskningsfrågor. Jag konstaterar att den svenska textningen var mest lik det norska manuset, och att det alltså inte överensstämmer med att danskan och norskan i större utsträckning delar ordförråd. Jag konstaterar också att om man ser bibehållen engelska i texterna som ett tecken på positiv attityd till engelska importord, så var den svenska attityden mer positiv än den danska, och inte heller detta stämmer överens med vad som framkommer i den tidigare forskning jag presenterar. Slutligen diskuterar jag skillnaderna mellan de olika ordgrupperna i de båda språken. Substantiv, adjektiv och verb uppvisade inga stora skillnader i varken den svenska eller den danska textningen. I den svenska textningen stack ordgruppen interjektioner inte heller ut så mycket, men det gjorde den i den danska, eftersom det där var ord bibehållna på engelska som var i majoritet. I den svenska textningen stack däremot ordgruppen flerordiga uttryck ut, med samtliga uttryck bibehållna på engelska. En sådan stor skillnad mellan enskilda ord och flerordiga uttryck syns inte i den danska textningen.

Referenslista

Barðdal, Jóhanna (red.) (1997). *Nordiska: våra språk förr och nu*. Lund: Studentlitteratur

Bokmålsordboka og Nynorskordboka [elektronisk resurs] (2016-). Oslo: Institutt for lingvistiske og nordiske språkstudium. <http://ordbok.uib.no/>

Danmarks Radio (2016a). *Eskil oversætter 'Skam' til dansk: Visse ord volder store problemer*. <http://www.dr.dk/nyheder/kultur/eskil-oversaetter-skam-til-dansk-visse-ord-volder-store-problemer> (27-3-2017)

Danmarks Radio (2016b). *Efter mange kreative bud: De danske oversættelser til 'Skam' er fundet*. <https://www.dr.dk/nyheder/kultur/efter-mange-kreative-bud-de-danske-oversaettelser-til-skam-er-fundet> (27-3-2017)

Delsing, Lars-Olof & Lundin, Katarina (2005). *Håller språket ihop Norden?: en forskningsrapport om ungdomars förståelse av danska, svenska och norska*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet

Den danske ordbog: moderne dansk sprog [elektronisk resurs] (2004-). Köpenhamn: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. <http://ordnet.dk/ddo/>

Föreningen Norden (2016). *Nordens språkpris 2016 til Skam*. <http://www.norden.no/nordens-sprakpris-2016-til-skam/> (31-03-2017)

Kotsinas, Ulla-Britt (1996). *Ungdomsspråk*. Uppsala: Hallgren & Fallgren

Kotsinas, Ulla-Britt (2003). *En bok om slang, typ*. Stockholm: Norstedts ordbok

Lindén, Helena (2017). *Personlig mejlkonversation* (03-04-2017)

Nyström Höög, Catharina (2005). *Teamwork? Man kan lika gärna samarbeta: svenska åsikter om importord*. Oslo: Novus

Svenska akademiens ordlista över svenska språket. Fjortonde upplagan (2015). Stockholm: Svenska akademien.

Thøgersen, Jacob (2007). *Det er meget godt som det er - er det ikke?: en undersøgelse a danskernes holdninger til engelsk*. Oslo: Novus

Bilaga 1

Lista över medräknade engelska importord, deras frekvens och deras etablering i *Svenska Akademiens Ordlista* och *Den Danske Ordbog*

Ord	Antal förekomster	Etablerat i SAOL	Etablerat i DDO
Substantiv	45		
Slut- (<i>Slut, sluts</i>)	11		
Hook- (<i>Hooket, hooking</i>)	7		
Loser (<i>Loser, losere, loseren, loserne, loservan</i>)	7	Ja	
Stalker	3	Ja (stalkare)	Ja
Crew (<i>Crewet, russecrew</i>)	3		Ja
Bro (<i>Bro, bro 'en</i>)	2		
Kred	2	Ja (cred)	
Girlpower (<i>girlpowernissevors</i>)	2		Ja
Douche	1		
Bullshit	1	Ja	
Date	1	Ja (dejt)	Ja
Direct	1		
Dude	1		
Hate	1		
Space	1		

Psyko (<i>psykokjæreste</i>)	1		
Adjektiv	26		
Slutty (<i>slutty, dritslutty</i>)	7		
Psyko	6		
Fuck- (<i>Fucked, fucking</i>)	4		Ja* (endast <i>fucking</i> , 2 forekomster)
Random	2	Ja	
Awkward	1		
Bitch	1	Ja	Ja
Brainy	1		
Douche	1		
Freaky	1		
Nasty	1		
Shit	1		
Verb	57		
Hook- (<i>Hooke, hooker, hooka, hooke opp</i>)	40		
Fuck- (<i>Fucke opp, fucke med</i>)	5		Ja
Naila	2		
Outa	2	Ja	Ja (oute)
Add	1		

Bitche	1		Ja
Chille	1	Ja (chilla)	Ja
Ditche	1		
Pæsa ut	1		
Screenshotta	1		
Skate	1	Ja (skejta)	
Stalker	1	Ja (stalkar)	
Interjektioner	17		
Fuck (<i>Fuck, fuck *n*</i>)	9		Ja
Sorry	5		
Shit	2	Ja	Ja

Bilaga 2

Samtliga belägg på icke-etablerade importord i materialet

		Norska	Svenska	Danska
		Substantiv		
1	A1 14.55	Du ser ut som en <u>slut</u>	(1) Du ser ut som en slut	(2) Du ligner en luder
2	A1 15.20	Jenter som kaller andre jenter <u>slut</u>	(1) Tjejer som kallar andra tjejer sluts	(2) Piger der kalder andre for ludere
3	A4 10.53	Er det ikke hun som kalte deg <u>slut</u> ?	(1) Var det inte hon som kallade dig slut?	(2) Er det ikke hende, der kaldte dig luder?
4	A4 11.42	Din lille <u>slut</u> !	(1) Din lilla slut!	(2) Din lille luder!
5	A4 11.47	Din lille <u>slut</u> ?	(1) Din lilla slut?	(2) Din lille luder?
6	A6 0.16	Du ser ut som en <u>slut</u>	(1) Du ser ut som en slut	(2) Du ligner en luder
7	A6 0.04	Du ser ut som en <u>slut</u>	(1) Du ser ut som en slut	(2) Du ligner en luder
8	A8 17.01	Fordi hun kalte deg <u>slut</u>	(1) När hon och hennes vänner kallade dig slut	(2) Fordi hun kaldte dig en luder
9	A8 14.40	Fordi gutter ikke går rundt og kaller andre gutter <u>sluts</u>	(1) Eftersom killar inte kallar varandra sluts	(2) Fordi drenge ikke kalder andre drenge billige
10	A8 14.43	Så må du også slutte med å kalle jenter <u>sluts</u>	(1) Sluta kalla andra tjejer sluts	(2) Du må selv holde op med at kalde piger billige

11	A8 16.25	En vennine som sitter å kaller jenter <u>sluts</u>	(3) En som lyssnar på rykten	(2) En veninde, som kalder andre billige
12	A9 9.21	I ditt hode er sikkert dette <u>hooket</u> det viktigste som har skjedd	(3) I ditt huvud är det här det mest dramatiska i världshistorien	(3) I dit hoved er det verdenshistoriens mest dramatiske begivenhed
13	A7 6.48	Det var bare litt <u>hooking</u>	(1) Ni hookade bara	(2) I var altså bare lidt sammen
14	A7 6.57	Hvis det ikke bare var litt <u>hooking</u>	(3) Om det var mer än så	(3) Hvis der ikke kun var sket det
15	A7 7.46	Det var jo bare litt <u>hooking</u>	(1) Ni hookade lite bara	(2) I var jo bare lidt sammen
16	A9 0.07	Det var jo bare litt <u>hooking</u>	(1) Ni hookade bara	(2) I var jo bare lidt sammen
17	A10 0.14	Det var jo bare litt <u>hooking</u>	(1) Lite hooking bara	(2) I var jo bare lidt sammen
18	A11 0.10	Det var jo bare litt <u>hooking</u>	(1) Lite hooking bara	(2) I var bare lidt sammen
19	A3 13.47	Syns du selv at du er en <u>loser</u> da?	(1) Tycker du själv att du är en loser?	(2) Synes du selv, at du er en taber?
20	A7 9.57	Det er han som er <u>loser</u>	(1) Det är han som är en loser	(2) Det er ham, der er en taber
21	A3 13.43	Innse at vi er <u>losere</u>	(1) Inse att vi är losers	(2) Indse, at vi er tabere
22	A3 13.51	Jeg er den største <u>loseren</u> av alle	(1) Jag är den största losern	(2) Jeg er den allerstørste taber
23	A3 13.23	Vi er de største <u>loserne</u> på skolen	(1) Vi är skolans största loser	(2) Vi er skolens største tabere

24	A3 13.30	Vi er ikke de største <u>loserne</u> på skolen	(1) Vi är inte skolans största losers	(2) Vi er ikke de største tabere
25	A4 6.17	Har aldri hatt en <u>stalker</u> før	(1) Har aldrig haft stalkers	(3) (Ej textat)
26	A4 6.31	Ja, skikkelig <u>stalker</u>	(1) Ja, en sann stalker	(1) Ja, en riktig stalker
27	A7 11.49	Du er så jævlige <u>stalker</u>	(1) Du är en sådan jäkla stalker	(1) Du er sådan en lille stalker
28	A4 12.47	Er det liksom de er som er <u>crewet</u> dit?	(1) Är inte det där ditt crew?	(1) Er det så dit crew?
29	A4 12.48	<u>Crewet</u> mit?	(1) Mitt crew?	(1) Mit crew?
30	A1 2.23	Jonas er <u>bro'en</u> min	(3) Jonas berättar allt för mig	(2) Jonas er min ven
31	A6 2.29	Jonas er min <u>bro</u>	(1) Jonas är min bro	(2) Jonas er min ven
32	A3 14.20	Et ord på fire bokstaver: <u>kred</u>	(1) Ett ord på fyra bokstäver: cred	(2) Et ord på seks bogstaver: status
33	A3 15.30	Du kan ikke be oss om å bytte ut seksualiteten vår mot <u>kred</u>	(1) Du kan inte be oss byta vår sexualitet mot cred	(2) Du kan da ikke bede os om at udnytte vores sexualitet for at få status
34	A9 17.54	Du er sammen med skolens største douche	(1) Du är ihop med skolans största douche	(2) Du er kæreste med skolens største narrøv
35	A11 32.44	Det var <u>bullshit</u>	(1) Det var bullshit	(1) Det var bullshit
36	A11 9.07	Bli med på en <u>date</u>	(1) Gå på en dejt med mig	(1) Tage på date med mig
37	A9 19.48	Det var han som sendt det som tips på <u>direct</u> till Nissenhook	(3) Han skickade det som tips till Nissenhook	(3) Det var ham der skrev det til mig

38	A9 3.33	Det sitter en <u>dude</u> der	(2) Så ser jag en kille	(2) Så ser jeg en fyr
39	A9 5.09	At du får så mye <u>hate</u>	(2) Att du får så mycket hat	(2) At du bliver lagt for had på den måde
40	A8 1.27	Kanskje han bare trenger litt <u>space</u>	(1) Han kanske bara behöver lite space	(2) Det kan godt være, han bare lige har brug for lidt luft
41	A10 8.23	Så skal jeg ha sånn <u>girlpower-nissevors</u>	(1) Jag ska ha en girl power-/tometefest	(1) Jeg holder girl power opvarmning før julefesten
42	A10 8.28	<u>Girlpower-nissevors?</u>	(3) (Ej textat)	(1) Girl power-opvarmning?
43	A3 13.26	At vi skal ende opp i en <u>loservan</u>	(1) Om vi skal slippa åka loser-bil	(2) Bliver det en taberbus
44	A10 15.38	Han der Chris hade en <u>psykokjæreste</u>	(1) Chris hade en psycho-flickvän	(2) Ham der Chris havde en psykopatkæreste
45	A5 1.36	Hver er <u>russecrewet</u> ditt idag?	(1) Var är ditt russecrew idag?	(1) Hvor er dit buscrew?
		Adjektiv		
46	A4 11.55	Jeg er også <u>slutty</u>	(1) Jag är också slutty	(2) Jeg er skam også billig
47	A8 4.33	Det er ganske mange som går runt å sier du er <u>slutty</u> nå	(1) Många säger att du är slutty nu	(2) Mange går rudnt og siger at du er billig
48	A8 14.13	Eva oppført seg <u>slutty</u>	(1) Eva var slutty	(2) Eva opfører sig billigt

49	A8 14.18	...kaller andre jenter <u>slutty</u>	(1) ...kallar andra tjejer slutty	(2)...kalder andre piger for billige
50	A8 14.26	Jeg syns jo at Penetrator-Chris også er <u>slutty</u>	(1) Jag tycker att Penetrators-Chris också är slutty	(2) Penetrator-Chris er også billig
51	A8 14.50	Det er ikke bare på grunn av det med Chris at Eva er <u>slutty</u>	(1) Inte bara det med Chris gör Eva slutty	(2) Det er ikke kun på grund af det med Chris, at Eva er billig
52	A4 8.41	Hun er helt <u>psyko</u>	(1) Hon är helt psycho	(1) Hun er totalt psyko
53	A7 18.17	Hun klikka å ble helt <u>psyko</u>	(3) (Ej textat)	(2) Hans kæreste gik totalt amok
54	A8 0.28	Hun klikka å ble helt <u>psyko</u>	(3) (Ej textat)	(2) Hans kæreste gik helt amok
55	A8 16.47	Du er jo helt <u>psyko</u>	(1) Du är helt psycho	(1) Du er jo totalt psyko
56	A10 13.30	Jeg tenker at du har blitt helt <u>psyko</u>	(3) (Ej textat)	(1) Det virker totalt psyko
57	A11 0.17	Jeg tenker at du har blitt helt <u>psyko</u>	(3) (Ej textat)	(1) Det var jo totalt psyko
58	A9 5.23	Alt er <u>fucked</u> på Nissen	(2) Allt är skit på Nissen	(1) Alt er fucked på Nissen
59	A9 6.37	Ting er litt <u>fucked</u>	(2) Saker är lite skit	(1) Tingene er lidt fucked
60	A9 18.05	Han der <u>fuckings</u> kjæresten din	(3) (Ej textat)	(2) At du slår op med dit røvhul af en kæreste
61	A10 14.35	Jeg må være den <u>fuckings</u> rådgiveren din	(3) Jag ska vara din kurator	(1) Jeg leger din fucking rådgiver

62	A5 4.56	En <u>random</u> A4-fyr	(2) Nån vanlig kille	(2) En eller anden kedelig fyr
63	A8 2.07	Du har jo vært litt <u>random</u>	(1) Du har ju varit lite random	(2) Du har jo opført dig lidt syret
64	A2 14.33	Du vet at hun har vært jævlig <u>bitch</u> mot meg	(3) (Ej textat)	(2) Du ved, hvor led hun har været
65	A10 6.55	Awkward	(1) Awkward	(1) Awkward
66	A4 13.26	Du er litt sån <u>brainy</u>	(1) Du är lite brainy	(2) Du er den intellektuelle type
67	A6 16.39	Han var skikkelig douche	(1) Min pojkvän i ettan var en riktig douche	(3) (Ej textad)
68	A6 6.40	Freaky	(1) Freaky	(3) (Ej textat)
69	A9 10.14	Det er jo <u>nasty</u>	(3) (Ej textat)	(2) Det her er for klamt
70	A10 1.44	Det er ganske <u>shit</u>	(1) Det är ganska shit	(2) Det er noget lort
71	E4 11.48	Hun er jo dritslutty	(1) Hon är ju skit-slutty	(2) Hun er jo så billig
		Verb		
72	A3 14.45	Dere må <u>hooke</u> med dem	(1) Ni måste hooka med dem	(2) I må være sammen med dem
73	A3 14.50	Vi skal <u>hooke</u>	(3) (Ej textat)	(3) (Ej textat)
74	A4 0.38	Dere må <u>hooke</u> med em	(1) Ni måste hooka med dem	(2) I skal være sammen med dem

75	A4 11.39	Jeg tror han vil <u>hooke</u>	(3) (Ej textat)	(2) Jeg tror, vi skal være sammen
76	A5 0.26	Jeg tror han vil <u>hooke</u>	(3) (Ej textat)	(2) Jeg tror, vi skal være sammen
77	A7 2.00	Det var helt normalt å <u>hooke</u> på den festen	(3) (Ej textat)	(3) (Ej textat)
78	A8 17.02	Når du skulle gå og <u>hooke</u> med William	(3) (Ej textat)	(3) (Ej textat)
79	A9 9.45	Du skal <u>hooke</u>	(2) Du ska strula	(2) Du skal bare slå dig løs
80	A3 14.48	Jeg <u>hooker</u> ikke	(1) Jag hookar inte	(3) Jeg er ikke sådan
81	A7 1.52	William og Sara <u>hooka</u>	(1) Wiliam och Sara hookade	(2) William og Sara var sammen
82	A7 1.59	Det var jo mange som <u>hooka!</u>	(1) Många hookade!	(2) Der var jo mange, der var sammen.
83	A7 2.05	Penetrator-Henrik <u>hooka</u> med Frida	(1) Penetrator-Henrik hookade med Frida	(2) Henrik var sammen med Frida,
84	A7 2.06	Borkis <u>hooka</u> med Elise	(1) Boris hookade med Elise	(2) Borkis var sammen med Elise
85	A7 2.07	Chris <u>hooka</u> med noen...	(1) Chris hookade med nån	(2) Chris var sammen med en
86	A7 2.15	Hvem <u>hooka</u> du med?	(1) Vem hookade du med?	(2) Hvem var du sammen med?
87	A7 2.30	Hvem <u>hooka</u> han med da?	(1) Vem hookade han med, då?	(2) Hvem var han da sammen med?
88	A7 6.20	Jeg <u>hooka</u> med Chris	(1) Jag hookade med Chris	(2) Jeg var sammen med Chris

89	A7 6.34	Du <u>hooka</u> med en tredjeklassing?	(1) Så du hookade med en i trean	(2) Så du var sammen med en 3. g'er?
90	A7 7.22	... og hun hade <u>hooka</u> med noen andre...	(1)... och hon hade hookat med nån...	(2) ... og hun var sammen med en anden...
91	A7 7.58	Spesielt ikke han Chris du <u>hooka</u> med	(3) Spesielt inte Chris	(3) Især ikke fra ham Chris
92	A7 8.35	Igår sa du at Chris hadde <u>hooka</u> med noen	(1) Igår sa du att Chris hade hookat med nån	(2) I går sagde du, at Chris var sammen med en til festen
93	A7 8.43	Jeg hørte bare at han hadde <u>hooka</u> med noen	(1) Jag hörde bara att han hade hookat	(3) Det var bare noget, jeg hørte
94	A7 8.50	Eller var det Robin som <u>hooka</u> med noen...	(1) Det kanskje var Robin som hookade...	(2) Eller var det Robin, der var sammen med en?
95	A7 18.14	Chris <u>hooka</u> med noen på Halloween-festen	(1) Chris hookade med nån	(2) Chris var sammen med en til festen
96	A7 18.19	Chris <u>hooka</u> med noen	(1) Chris hookade med nån	(3) (Ej textad)
97	A8 0.27	Chris <u>hooka</u> med noen på Halloween-festen	(1) Chris hookade med nån	(2) Chris var sammen med en til festen
98	A8 19.35	Jeg <u>hooka</u> aldrig med Chris for at jeg likte ham	(1)... att jag inte hookade med Chris för att jag gillade honom	(2) ... at jeg ikke var sammen med Chris, fordi jeg kan lide ham
99	A8 19.45	...fordi jeg trodde du og Ingrid hadde <u>hooka</u>	(1)... för att jag trodde att du och Ingrid hade hookat.	(2) ... fordi jeg troede, at du og Ingrid havde været sammen

100	A8 20.25	Jeg <u>hooka</u> bare med Chris fordi jeg var såret	(1) Jag hookade med Chris bara för att jag var sårad	(2) Jeg var kun sammen med Chris, fordi jeg var såret
101	A8 21.28	Du sier att du <u>hooka</u> med ham...	(1) Så du hookade med honom...	(2) Du var sammen med ham...
102	A9 0.15	Chris <u>hooka</u> med noen på Halloween-festen	(1) Chris hookade med nån på festen	(2) Chris var sammen med en til festen
103	A9 9.02	Jeg <u>hooka</u> med Chris	(1) Jag hookade med Chris	(2) Jeg var sammen med Chris
104	A9 12.26	Hun <u>hooka</u> med Chris selv	(1) Hon hookade själv med Chris	(2) Hun har selv været sammen med Chris
105	A9 12.40	Har Ingrid <u>hooka</u> med Chris?	(1) Har Ingrid hookat med Chris	(2) Har Ingrid været sammen med Chris?
106	A9 12.44	Hun og Chris <u>hooka</u> på trappa	(1) Jag sa ju att de hookade på trappan	(3) (Ej textat)
107	A9 13.24	... at jeg skal si till Iben at du har <u>hooka</u> med Chris	(1)... att jag ska berätta för Iben att du hookade med Chris	(3) Hvis ikke Iben skal høre om dig og Chris
108	A9 17.32	... da jeg <u>hooka</u> med Chris	(1)... när jag hookade med Chris	(2) ...da jeg var sammen med Chris
109	A10 7.20	Du <u>hooka</u> med dama hans	(1) Du hookade ju med hans tjej	(2) Du var sammen med hans dame
110	A10 13.15	at jeg og Chris hade <u>hooka</u>	(1) att jag och Chris hade hookat	(2) at Chris og jeg havde været sammen
111	A9 9.07	Vi driter i hvem du har <u>hooket opp</u> med	(1) Vi skiter i vem du har hookat med	(2) Vi vil skide på, hvem du har været sammen med

112	A7 7.27	Sånne ting <u>fucker opp</u> forhold	(1) Sånt fuckar upp förhållanden	(1) Den slags fucker et forhold op
113	A7 14.48	Så skal du gå å <u>fucke opp</u> alt?	(2) Sabba inte allt	(1) Så vil du fucke det hele op?
114	A8 2.39	Du har valgt å <u>fucke opp</u> alt som er fint mellom oss	(1) Du har valt att fucka upp allt som är bra mellan oss	(1) Du har fucket alt op
115	A11 17.43	Hvis du hade lyst til å <u>fucke opp</u>	(2) Om du ville sabba	(1) Hvis du ville fucke det op
116	A9 8.58	Det er noen som <u>fucker med deg</u>	(2) Nåå jävlas med dig	(1) Der er nogen, der fucker med dig
117	A3 2.55	Jeg <u>naila</u> den?	(3) (Ej textat)	(2) Jeg ramte vist plet
118	A3 2.56	Du <u>naila</u> den.	(2) Du grejade det	(3) Ja, det gjorde du
119	A10 13.14	Da du <u>outet</u> til Nissenhook	(1) När du outade	(2) Da du afslørede,
120	A10 15.17	Du <u>outa</u> meg for hele skolen	(1) Du outade mig för hela skolan	(2) Du udstillede mig på hele skolen
121	A1 8.25	<u>Add</u> meg på Face.	(1) Adda mig på Facebook	(1) Add mig på Facebook
122	A8 8.13	Du kommer hjem og begynner å bitche	(1) Kom inte hem och börja bitcha	(1) Du kommer hjem og begynder at bitche
123	A10 6.25	Han <u>chiller</u> hjemme lidt	(1) Han chillar lite hemma	(3) Han bliver lige hjemme lidt
124	A11 24.56	Jeg <u>ditchet</u> beteveninnerne mine	(1) Jag ditchade mina bästa vänner	(2) Jeg mistede min bedsteveninde

125	A11 4.11	Du bare <u>pæsa ut</u>	(2) Du bara tuppade av	(2) Du gik bare ud som et lys
126	A6 9.58	Han <u>screenshotta</u> det	(2) Han skärmdumpade det	(3) Han gemte billedet
127	A7 2.74	Jeg tenker på å stikke og skate	(1) Jag tänkte skejta	(1) Jeg tager ud og skater
128	A4 5.55	Han <u>stalker</u> meg	(1) Han stalkar mig	(1) Han stalker mig
		Interjektioner		
129	A3 6.40	<u>Fuck!</u>	(3) (Ej textat)	(1) Fuck!
130	A4 10.31	<u>Fuck!</u>	(1) Fuck!	(1) Fuck!
131	A10 4.33	<u>Fuck!</u>	(1) Fuck!	(1) Fuck!
132	A2 7.40	<u>Fuck</u> dere	(2) Fan för er	(1) Fuck jer!
133	A6 13.14	<u>Fuck</u> deg!	(2) Fan ta dig!	(1) Fuck dig.
134	A6 13.15	Nei, <u>fuck</u> deg!	(2) Nej, fan ta dig.	(1) Nej, fuck dig.
135	A6 14.55	<u>Fuck</u> ham, da	(2) Fan ta honom	(1) Fuck ham
136	A6 15.01	... så <u>fuck</u> ham.	(2)... så åt helvete med honom	(1) ... så fuck ham
137	A9 12.25	<u>Fuck</u> Ingrid!	(3) (Ej textat)	(1) Fuck Ingrid!
138	A1 10.11	<u>Sorry</u> , alltså.	(1) Sorry	(2) Undskyld
139	A2 3.15	<u>Sorry!</u>	(1) Sorry!	(2) Undskyld!
140	A5 18.08	<u>Sorry</u> men jeg kan ikke komme likevel	(1) Sorry, jag kan inte komma	(3) Jeg kan ikke komme alligevel
141	A7 11.20	<u>Sorry</u> , litt batt	(1) Sorry, lågt batteri	(3) (Ej textat)

142	A9 6.14	<u>Sorry</u>	(1) Sorry	(1) Sorry
143	A2 8.40	<u>Shit</u> altså	(1) Shit!	(3) (Ej textat)
144	A10 1.43	<u>Shit!</u>	(1) Shit	(2) Sikke noget lort
		Flerordiga uttryck		
145	A3 4.38	<u>Hey girl!</u> Hva skjer?	(1) Hey girl! Läget?	(2) Hej! Hvad så?
146	A4 11.42	<u>Go for it</u>	(1) Go for it	(2) Giv den gas
147	A6 4.41	<u>Fuck you!</u>	(1) Fuck you!	(3) (Ej textat)
148	A7 3.24	Føler at det er noe <u>electric chemistry</u> <u>going on</u> der	(1) Jag känner en electric chemistry	(2) Jeg fornemmer at der er god kemi mellem os
149	A7 12.41	<u>No worries</u>	(1) No worries	(3) (Ej textat)
150	A9 6.59	<u>You gotta fight back,</u> <u>girl!</u>	(1) You gotta fight back, girl!	(2) Du bliver nødt til at give igen
151	A11 18.53	<u>Karma is a bitch</u>	(1) Karma is a bitch	(1) Karma is a bitch